

Test evaluare
Tema 2: Autonomii locale și instituții centrale în spațiul românesc (secolele IX-XVIII) -
Varianța 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Iar (în 1290), fiind (...) Negru Vodă, mare herțeg (...) pre Făgăraș, ridicatu-s-a cu toată casa lui și cu mulțime de noroade, români, sași și tot felul de oameni. Pogorându-se pe apa Dâmboviței, început-a a face țară nouă. Întâi a făcut orașul ce-i zic Câmpulung (...) de acolo a coborât la Argeș și a făcut oraș mare (...) făcând curți de piatră. Iar noroadele ce a pogorât cu dânsul (...) unii au ajuns pe apa Siretului și până la Brăila (...) iar alții au ajuns peste tot locul, de au făcut orașe și sate până în marginea Dunării și până la Olt. Atunci și boierimea (...) Basarabeștii de peste Olt (...) au venit la Negru Vodă, închinându-se să fie sub porunca lui și numai el să fie peste toți.”

(Letopisețul Cantacuzinesc)

B. „Anihilarea autonomiei Țării Făgărașului, în 1291 (...) a coincis, potrivit tradiției istorice a Țării Românești, cu trecerea munților de către Negru Vodă, personaj a cărui identitate a fost necunoscută și instalarea sa la Câmpulung (...). Câmpulungul (...) sediu al unei înfloritoare comunități catolice, alcătuită din sași și unguri, etapă importantă a drumului comercial care a legat Țara Românească cu Dunărea de Jos și Marea Neagră, a devenit acum cea dintâi reședință a domniei Țării Românești. Tradiția a fost așadar confirmată de realitatea istorică.”

(Ioan-Aurel Pop, Thomas Nagler, Istoria Transilvaniei)

Pornind de la aceste surse răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți, din sursa B, liderul. 2 puncte
2. Precizați, din sursa A, o informație referitoare la boieri. 2 puncte
3. Menționați câte un spațiu românesc la care se referă sursa A, respectiv sursa B. 6 puncte
4. Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare sursei care susține explicația istorică a descălecatului. 3 puncte
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 7 puncte
6. Prezentați alte două fapte istorice referitoare la crearea statelor medievale românești din spațiul extracarpatic, în afara celor la care se referă sursele A și B. 6 puncte
7. Menționați o caracteristică a unei instituții centrale din spațiul românesc la sfârșitul secolului al XIV-lea și în secolul al XV-lea. 4 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„(...) După campaniile victorioase din 1345 și 1352-1353, Ludovic de Anjou, urmașul lui Carol Robert, a organizat în Moldova de nord o marcă militară de graniță condusă de Dragoș, voievodul maramureșean ale cărui oști au participat la campaniile împotriva tătarilor. Lui Dragoș i-a urmat fiul său Sas, apoi fiul acestuia Balc (...) Domniile le-au fost însă scurte, (...) până în 1359, când căpeteniile locale (...) s-au răsculat împotriva ducilor români numiți de rege. Venit tot din Maramureș, al cărui voievod a fost înainte de a intra în conflict cu Ludovic și a se răscula împotriva ungurilor, Bogdan I l-a înlăturat pe Balc, înscăunându-se ca domn independent al Moldovei; expedițiile regelui (...) nu i-au putut aduce la ascultare. Ca și Țara Românească, Moldova și-a făcut intrarea în rândul statelor independente (...).”

(Vlad Georgescu, *Istoria românilor de la origini până în zilele noastre*)

Pornind de la această sursă răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, din sursă, secolul. 2 puncte
2. Numiți, din sursă, un spațiu istoric. 2 puncte
3. Menționați, din sursă, un conducător al Ungariei și o acțiune a acestuia. 6 puncte
4. Menționați, din sursă, două informații referitoare la urmașii lui Dragoș. 6 puncte
5. Formulați, pe baza sursei, un punct de vedere referitor la întemeierea Moldovei, susținându-l cu două informații selectate din sursă. 10 puncte
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, necesitatea conform căreia instituția domniei a fost necesară pentru funcționarea Țării Românești în secolul al XIV-lea. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) 4 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre formarea statelor medievale din spațiul românesc, având în vedere:

- menționarea unui izvor istoric medieval care a atestat existența autonomiilor locale românești;
- menționarea a doi factori externi favorabili constituirii statelor medievale din spațiul românesc;
- precizarea unui eveniment de politică externă a statului românesc de la sud de Carpați în relația cu un stat vecin și menționarea unei consecințe a evenimentului precizat;
- prezentarea unui fapt istoric desfășurat în Transilvania în perioada secolelor XI-XVI;
- formularea unui punct de vedere referitor la importanța constituirii statelor medievale din spațiul românesc și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.